

หัวข้อวิจัย	ศักยภาพการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกของประเทศไทย กรณีศึกษา : อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชรและ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อย่างยั่งยืน
ผู้ดำเนินการวิจัย	ดร.จิรานุช ไสภา, ผศ.จิราพร สุวรรณเกษม, ผศ.ดร.รัญจวน ประวัติเมือง, นางสาวพิมพ์วิ ทหารแก้ว, นางสาวณัฐปรีญา ไพธิพันธ์, นางสาวชุตินา จักรจรัส, นางสาวกาญจนรัตน์ รัตนสนธิ
ที่ปรึกษา	ดร.เทิดชาย ช่วยบำรุง
หน่วยงาน	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาศักยภาพการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลก
กรณีศึกษา : อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสุโขทัย- ศรีสัชนาลัย- กำแพงเพชร
เพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาศักยภาพของการ
จัดการแหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลก ศึกษาจุดเด่น จุดด้อย ประเด็นปัญหาที่ประสบ เพื่อ
เสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการเมืองมรดกโลก จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสุโขทัย
และจังหวัดกำแพงเพชร เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ระเบียบวิธีวิจัยใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการ
สัมภาษณ์เจาะลึกผู้ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลก และการวิจัยเชิงสำรวจจากการ
สอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวเมืองมรดกโลก ร่วมกับการวิจัยจากเอกสารและการ
วิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ การวิเคราะห์ข้อมูลเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงตรรกตามหลักเหตุและผลที่
ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกตการณ์ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลก โดยใช้สถิติร้อยละ
และนำมาสังเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า แหล่งท่องเที่ยวเมืองมรดกโลก อุทยาน ประวัติศาสตร์ พระนครศรีอยุธยา และสุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชร ถือเป็นแหล่งโบราณสถานที่มีความดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นแหล่งที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมระดับโลก ซึ่งภาพรวมในการบริหาร จัดการแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลก หน่วยงานภาครัฐ ยังคงมีบทบาทมากกว่าชุมชนในท้องถิ่น ทั้งนี้อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา และสุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชร มีความแตกต่างกันในด้านพื้นที่ตั้ง ทำให้ พบปัญหาในการจัดการพื้นที่ที่แตกต่างกัน เนื่องจาก อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา ตั้งอยู่ในเขตเมือง ซึ่งมีการขยายตัว ทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดปัญหาการ รุกล้ำพื้นที่มรดกโลก ส่วนอุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชร มีพื้นที่ตั้งแยกไปจากชุมชน แต่ก็ยังคงประสบปัญหาด้านพื้นที่ทับซ้อนกับที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินของชาวบ้าน

ข้อเสนอแนะ ด้านนโยบาย ควรมีมาตรการในการอนุรักษ์ พื้นที่ แผนการอนุรักษ์ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม และวิถีชีวิต ควบคู่กันไป ทางด้านการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนควรจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับเส้นทางท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกผ่านสื่ออย่างต่อเนื่อง ควรมีการสำรวจและปรับปรุงปัจจัยพื้นฐาน ที่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องสุขา สถานที่จอดรถ ป้าย ยบออกทาง หรือป้ายสื่อความหมายที่เหมาะสม ที่รองรับขยะและสิ่งปฏิกูล เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว และทางด้าน บริหารจัดการ พัฒนาทรัพยากรบุคคล อบรมให้ผู้ประกอบการมีจิตบริการและความสามารถด้านภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวให้แก่นักท่องเที่ยวได้

Research Title	The study of management potential of world's heritage tourism site-case study: Ayutthaya historical park and Sukhothai - Sri Satchanalai -Kamphaeng Phet.
Researcher	Ms Chiranut Sopha, Asst.Professor Chiraporn suwarnakasem Asst.Professor Runjuan Prawatmeung, Ms Pimrawee Tahanklaew, MsNattapreya Phopun Ms.Chutima Jakjarus, Ms Kanchanarat Rattanasonthi
Research Consultants	Mr.Terdchai Chuaybumrung
Academic Year	2011

Abstract

The research topic "The study of management potential of world's heritage tourism site- case study: Ayutthaya historical park and Sukhothai - Sri Satchanalai - Kamphaeng Phet." The purpose is for sustainable cultural tourism. It is the depict research, utilizing qualitative research methodology by in-depth interviews with those involved in the particular World's heritage tourism sites and research survey on the tourists' opinions, along with the documental research and analysis of secondary data. The data analysis emphasizes on logical analysis of data according to the interview and field observations, by percentage statistics. The purpose of the research study is to identify the management potential of world's heritage tourism sites, its' strengths, weaknesses and challenged issues to be able to propose the suitable guidelines in the managing of the world's heritage tourism site in Ayutthaya, Sukhothai and Kamphaeng Phet province.

The results reveal that the world's heritage tourism site, the Ayutthaya historical park and the Sukhothai - Sri Satchanalai - Kamphaeng Phet are considered to be the attractive archaeological sites for tourists because they are world-class valuable historical and cultural sources. The overall image in the management of these world's

heritage tourism sites is that the governmental authorities play stronger role than the local community. Furthermore, the Ayutthaya historical park and the Sukhothai - Sri Satchanalai - Kamphaeng Phet are different from each other in location, which results in different challenges in area management. The Ayutthaya historical park is located within the city, which undergoes the rapid economic growth, such as stores establishment, intruding the area of world's heritage site, whereas the Sukhothai - Sri Satchanalai - Kamphaeng Phet Historical Park was set up separately from the community area. Nevertheless, it is still facing issues of overlapping land with the villagers' housing and cultivating area.

The recommendation for policy making is that there should be area conservation measures, conservation plan in environmental, as well as way of life management simultaneously. The recommendation for tourism sites development is that both public and private sectors should consecutively develop promotional documents about the travel routes of the world's heritage tourism sites through all media. The fundamental infrastructures for tourist should be surveyed and improved, such as restrooms, parking, signs, or proper explanatory signs, and garbage to accommodate the tourists' demand. Furthermore, for Human resource management side, there should be proper training for the entrepreneurs to be aware of the service-mind and improve their foreign languages ability to be able to communicate with the tourists and offer the information related to the tourism sites.